

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felolós szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Mezőgazdasági tervek.

Debreczen, april 21.

(V). A földművelésügyi miniszter tegnap államtitkárával együtt az alvidéki kincstári birtokokra utazott, hogy ott tanulmánya tárgyává tegye a helyes haszonbéri rendszernek miként lehet behozatalára vonatkozó módokat.

Mert az kétséget sem szenved, hogy mezőgazdasági politikánk teljes fellendülése csak ettől várható. Ettől, hogy mindenféle az üzletet tulságos előtérbe helyező üzérkedő bérgazdászok helyett, szakképzett, lelkiismeretes bérlők kezébe menjenek át a nagy birtokok, akik azután a birtok ki zsákmányolása helyett, hosszú időre megkötött bérleti biztosságuk tudatában helyes és okszerű, a közgazdaságra minden tekintetben előnyös munkát végeznének.

És e tekintetben is az államnak kell a jó példát megmutatni saját gazdaságain. Helyesen és okszerűen kikerekített nagy birtoktestekbe alkalmazzon lelkiismeretes képzett bérlőket, inkább eleinte kisebb s fokozatosan emelkedő bérösszeg mellett, hogy azután a bérlő ambíciója legjavát vesse latba az iránt, hogy a birtok a fokozatosan emelkedő bérösszegnek meg-

felelőleg fokozatosan nagyobb és nagyobb jövedelmet nyújtson.

Természetesen hosszabb időtartamra való megkötöttség az ilyen bérlőt visszatartaná attól, hogy forszírozott módon használja ki a bérletet, mert ily esetben a hosszúra nyuló bérleti évek utolsóban ngyancsak maga va laná kárát kalóz gazdálkodásának.

Aki azonban lelkiismerettel, szorgos gondoskodással s ambícióval végezné feladatát, az munkája bőséges gyümölcsében részesülhetne, mert az állam a fokozatosan emelkedő jövedelmek arányában a tiszta jövedelemből perzentet is adhatna, sőt kelene is hogy adjon bérlőinek.

És így minden bérlő közvetlenül ugyan az állam közjava szaporításához járulna, de közvetve a maga sajátjához; s lassanent ily módon a már elpusztult középbirtokos osztály helyére lépne ez a hatalmas bérlő-gárda, mely míg egyrészt becsülettel végzett munkája nymbuszával, másrészt pedig anyagi erejével impónálván foglalhatná el helyét az improductiv, egyéni gyengeségei tengerébe süllyedt gentrynek.

Hogy ez a bérlő osztály, melynek a megizmosodásra alkalmat kell nyújtanunk, eddig miért nem fejlődhetett, annak éke-

sen szóló bizonyítéka a mezőgazdasági birtok statisztika, melyből mindenki megolvashatja, hogy minálunk Magyarországon a nagy birtokok legnagyobb része rövid lejáratn haszonbérletekbe van kiadva — a művelhető terület más része paraszbirtok, ugy hogy alig marad valami középbirtoknak.

És ezt érzi szerfölött erősen mezőgazdaságunk, ezt a hiányát a középbirtokos osztálynak, annak az osztálynak melynek tulajdonképen irányt kellene adni egy állam gazdasági fejlődésének.

Ezen kell segíteni minél előbb. Ezen az uton kell megtenni, illetőleg kipótolni a kidőlt osztályok helyét. Es ezen a téren kell vezérserepet vivőleg fellépni az állami gazdaságokban, hogy azután a többiek menjenek a jó példa után, belátva azt, hogy azok a bérlők akinek a bérbeadó módot nyújt a tisztességes megélhetésen kívül természetesen szorgalmuk igyekezetük s szerencséjükhöz képest tőkegyűjtésre is, hát azok előzőr is az államvagyon növeléséhez járulnak, másodsorban a bérbeadó vagyoni gyarapításához, tudván, hogy az ő gyarapodásuk is attól függ, harmadsorban pedig egy hatalmas nemzetgazdaságilag végtelen fontos osztályt fognak megteremteni a bérlők közép osztályát.

A., Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Tengerre magyar!

(Gyermekkori emlékek.)

— Irta: Csöregh Gyula. —

Apámat leütötte a hajókötel. Szerencsére az ijedtségen és önkénytelen hideg fürdön kívül egyéb baja nem esett, hanem ez is elég volt arra, hogy ott hagyja három hetes tengerészeti pályáját, melyre Kossuth „Tengerre magyar!” szózatára adta a nagyapám. Visszatért hát a falunkba s folytatta őseim mesterségét, termelvén buzát, krumplit, tengerit és más zöldségeket.

Atyám életadója azonban nem hagyta ennyiben a dolgot. Egyik utódjából minden áron tengerjáró hőst akarván nevelni, közös családi tanácsban elhatározták, hogy nekem muszáj tengerésznek lenni. Tőlem nem is kérdezték: van-e vagy nincs-e kedvem erre a pályára; nagyapám szigoruan elhatározta, hogy belőlem semmi szín alatt sem lehet szárazföldi patkány.

Mindjárt születésem első órájában hozzáfogtak, hogy előkészítsenek leendő pályámra. Alig jöttem a világra, a bábaasszony belényomott egy teknő vízbe s ez eljárást ismételte velem napjában gyakorta. Nagyapám ugyan is azt vélte, hogy gyakori fürdözések folytán még

csecsemő koromban kell hozzá szoktatni magamat a vízhez, hogy így aztán az teljesen e-memmé váljak. Öreg dadám állítása szerint ugyan eleinte torkom szakadtából tiltakoztam e fürdők ellen, de tiltakozásom minden alkalommal hajótörést szenvedett az öreg atyus erős elhatározásán.

— No no, csak bele a vízbe! Hadd rugaszkodjék egy kicsit! Utóvégre is majd megszokja, mint a cigány az akasztást!

S öreg atyámnak igaza volt. Rövid idő alatt ugy megszerettem a vizet, hogy most már azért kezdtem bömbölni, ha a vízből száraz partra tettek.

Mikor hat éves lettem, nagyapám vezetése alatt hozzálátunk első tengerészeti tanulmányomhoz. Más kis fiuknak dugó csiga, kis kocsis meg labda volt az első játék szerük az enyém kis papirhajócskák, miket nagy atyus készített. Ezeket rábocsátottuk a tehénváju vizére s vitorlájuknál fogva végig fujkáltuk a víz színén. Én fujtam a váju egyik végén; Amerikából, nagyatyus pedig a másik végén; Európából. Így lassanként bejártuk hajóinkkal az összes világrészeket, s bár sok vihar megtépdeste vitorláinkat; hajótörést sohasem szenvedtünk.

Pár esztendő alatt beleuntam a papirhajókba. Ambíciómat nem elégítette ki többé az ilyen apró jármű. A váju is kicsinek bizonyult; hajóim öt perc alatt tették meg a leghosszabb tengeri utakat. Nagy atyus tehát megígérte,

hogy gondoskodni fog egy igazi hajóról, mely engem is elbirjon.

Nevem napján egy óriási dagasztó teknővel lepott meg a mi évek óta ott korhadó már az istálló padlásán. Ezt ő szépen kireperálta, nyílásait sással bedugdost, az egészét kátránnyal bekente s nagybetűkkel ráírta: F e c s k e. Engem pedig kinevezett tulajdonosának és kapitányának.

Egy admirál sem lehetett volna büszkébb hajórajára mint én mikor hajómat nagyatyus és a Jóska kocsis segítségével vízre bocsátottuk a falu alatti kenderáztatóban. A meztlábos fiatalság dörgő éljenzéssel fogadta a hullámok hátán ringó járművet, mikor pedig beleültem s egy hosszú léccel elkezdtem tologatni a vízben: sapkák repültek föl a levegőben s a fiatalság egy része cigánykereket hányva fejezte ki örömét a még sohasem látott ördögös mester-ség fölött. Én pedig nyugodtan komoly és bátor tengerészhez illő módon tologattam F e c s k e m e t az iszapos vízben s csak akkor intettem kalapommal üdvözlöt a parton ujjongó sokaságnak, mikor tíz percnyi fárastó ut után szerencsésen kikötöttem a szomszédasszony kender csomójánál eső kikötőben. Ezt a helyet el is neveztem „J ó r e m é n y s é g f o k”-ának emlékül első, szerencsével megtett nagyobb vízi utamnak. Mikor aztán megpihentem, folytattam további utamat, s még az nap délután több kikötésre alkalmas helyet fedeztem föl. Így napról-napra mind jobban belejövén a ha-

Az elfeledett.

— Felhívás Debreczen városához —
irta: **Julius.**

A fővárosi városatyáknak is úgy látszik csak a szokott érzékük van az irodalom iránt, mert most mikor a tanácsban a koronázás megünneplése alkalmából szobrászati és festészeti ösztöndíjakról, alapítványok tételéről van szó, egynek sem jutott eszébe, hogy Magyarországon irodalom is van, amely talán szintén megérdemelhetne annyit, hogy legalább felvegyék a nemzet kulturális tényezői közé.

Igaz ugyan, hogy nem ezeken a máskülföldben igen derék családapákon s többszörös háziurakon áll, hogy a nemzet művelődési érdekeinek legékesenszólóbb apostolait felvegyék-e oda vagy sem, mert Istennek hála a halhatatlanság anyakönyveit még nem a városatyák vezetik, s késő századok is kegyeletes szeretettel fogják azoknak az esetleg most még névtelen irodalmi harcosoknak neveit emlegetni, akiknek pályájuk uttörésénél jó lett volna ezeknek az uraknak egy pár göröngyöt öszszetörni, hogy legalább ez az egy dolog örízze volna meg emlékeiket. És bizony jobban megörízte volna mint a Kerepesi uti temetőben két és háromszáz forintos sírhelyeken felállított márvány oszlop.

Mert a mi írásainkból akik a jelen történetét írjuk, a mi írásainkból fogják összeállítani a jövő történetét is — s mi hálásak vagyunk minden szemernyi elismerésért, annál inkább mert megszoktuk, hogy azt megérdemelt arányban sohasem kapjuk meg.

No de hát meglelt embernek a lelkét nagyon bajos már más irányba hajlítani, mint ahogy hajlani indult. Aki szent borzalommal vesz a kezébe egy-egy könyvet, hacsak az nem a törvénykönyv, ha valakinek a lelke nem kívánja meg a szellemi táplálékot, hát az természetesen az író becsét

nem tudja megérteni, annak érdemeit nem tudja méltányolni, és munkálkodása iránt nem tud érdeklődéssel viseltetni.

És az irodalom szeretetét nem lehet bebeszélni az emberekbe. A szellemiek iránt való fogékonysággal vagy szű'etik valaki, vagy pedig sohasem szerezi azt meg. És különösen nem, ha megszerezni sem akarja.

Szegény Reviczky előtt panaszkodtam én egyszer fiatalos kétségbeeséssel Kamonbeli sarkasztalunknál. Egy vidéki táblabíró-typus dühösített szörnyen fel. Arról akart meggyőzni, hogy ügyvédre van szüksége mert az perel, bíróra mert az ítél, kereskedőre mert az vesz és elad, katonára mert az verekszik helyettünk — de kinek az ördögnek van szüksége íróra!

Ezt beszéltem el neki. Mosolyogva hallgatta, s csak annyit mondott:

— Látod az boldog ember. Minél kevesebb szíve és lelke van valakinek annál boldogabb.

És igaza volt.

Ezek után pedig lenne egy szavam az én kedves Debreczenemhez.

Mutassa meg ő, hogy van szíve, van lelke s van érzéke az irodalom iránt. A közlő mil-lénium alkalmából alapításokon törí fejét. Nem tehetné e meg Debreczen, hogy kiköszörülje azt a csorbát amit most a főváros ejtett.

Nem találná e a város nemes polgársága önmagához s a honalapítás ezer éves megünnepléséhez méltónak valami irodalmi alapítvány tételét.

Szóljunk hozzá e kérdéshez minél többen, minden ez eszmét illető, okos s czélszerű indítvány számára ezennel megnyitjuk lapunk hasábjait.

Kérve kérem önöket foglalkozzanak ezzel az önközös annyira méltó tervvel, melynek megvalósítása e város örök büszkeségére szolgálna.

józás titkaiba nagyobb bátorságra tettem szert szembezállni az ismeretlen víz veszélyeivel.

További nagyobb tengeri utamat azonban egyelőre megszakasztotta a jegyzőjék Pistája, ki mióta meglátta F e c s k é m e t, erős vágyat érzett magában arra, hogy ő is föllesapjon tengerésznek. Az ifjúság többi része, minden egyes alkalommal, valahányszor vízi utra keltem, hurrázással, élénk gesztikulációkkal kísért ujjongással fogadott, csak Pista volt mindig szóvalan néma merengő. Mialatt én neki vágtam az északi szélről korbácsolt hullámok hátán az ismeretlen tájakra ő leült szomorúan a parton busongó öreg rúz korhadttövére, s onnét kísérté vágyó, merengő pillantásokkal mindegyre távolodó hajómat, míg csak el nem tűntem valamelyik ujjongó fölledezett világrész kikötőjében. Ő is olvasta már Robintson Cruzsé történetét, s az ő szívet is megszállta már az a vágy, a mi a titokzatos ismeretlen kikutatására vízi s a tenger vészeivel dacolni kényszeríti a folyton újabb és újabb dolgok megismerésére vágyó embert. Nem bírta ki tovább egy hétnél s egy este, midőn egyik hosszabb utamról dialdalmasan megrakodva tértem haza a távoli nádasból szerzett buzogány zsákmányokkal, sirva fakadt s térdén álvá kérte a jegyző bácsi, hogy neki is szerezzem olyan „Fecskét“, mint az enyém, mert máskülönbben elemészti a bánat.

Jegyző bácsi eleinte hallani sem akart a dolgról, Bolondságnak tartotta kilencz — tíz éves fiatal életünket rábizni egy hitvány teknőre, de Pista addig könyörgött míg meglágyult a szíve.

— Jól van hát no. Holnap majd átme-gyünk az öreg urhoz (már tudniilik nagyatyus-hoz) s megbeszéljük vele a dolgot.

No aztán volt másnap öröm! Jegyző bácsi is készített valahol egy dagasztó tekenőt s nagy atyus segítségével még az nap úgy föl-szerelték a „Sirályt“, hogy szinte öröm volt

ránézni. Nekem pedig még nagyobb volt a büszkeségem, mert most már egyedül én vezettem be Pistát a hajómesterség titkaiba. S mikor kis hajórajunkkal víze bocsátkoztunk, úgy éreztem, hogy e pillanatban nincs boldogabb ember a kerek föld hátán mint én. Pista szorgalmas és eszes tanítvány volt s pár óra a'att egész kitanult tengerészsé vált Annyira, hogy még az nap megismerkedhetett egy pár általam föl-fedezett kikötővel. E is határoztuk hogy egy egy pár napi gyakorlat után nagy fölledezői utra kelünk; arra felé, a merre még én sem jártam, túl a nádason honnan alkonyat tájban kísértetiesen hallatozott a bölömbika zugása a szárcsók vadludak rézcék gázlomadarak visítása gágogása. Sokat vártunk ettől az uszónktól s fennhangon dicsekedtünk vele, hogy mily sok zsákmánnyal térünk haza kirándulásunkból. Jegyző bácsi és nagyatyus ugyan előre tiltakoztak e terv ellen, attól félvén, hogy eltévedünk a nádasban vagy valami szerencsétlenség történik veünk hanem ez a tiltakozás t e r m é s z e t e s e n a n n á l m o h o b b vágyat keltett föl bennünk, megtudni, mi lehet a kenderázaton túl.

Különösen Pista volt nagyon rajta, hogy ha másképpen nem lehet, hát titokban keljünk utra; a mibe én aztán annál szivesebben bele is egyeztem, mert szinte szégyeltem, hogy tanítványomnak több bátorsága van.

Harmadnapra teljesen fő készültünk az utra. Vittünk magunkkal mindenfélét, a mit Robinson vitt magával, mikor hosszabb kirándulásra ment. S ebéd után mikor öregeink a déli álmot szunnyadták, leosontunk a kikötőnkben horgonyzó hajóinkhoz.

Erős észak keleti szél fújt, s a falun túl eső erdőség fölött vésztyjósó fehér fellegek közeledtek.

— Vihar lesz. — szóltam Pistához midőn

Ne feledkezzünk meg mi a honfoglalás hatalmas ünnepén azokról akik ezt a hazát, melyet őseink megszereztek, lelkük verejtékével szegénység, nélkülözés, kicsinylés és a nem méltánylás örökös bénító hangulata közepette — megtartották, vagy legalább is megtartásának, nagygyá tételének hatalmas tényezői voltak.

Belföld.

A valuta rendezése. Wekerle pénzügyminiszter, tegnap este elutazott több napi tartózkodásra Bécsbe, hogy a valutarendezés és különösen a banktörvény megváltoztatása tárgyában folytassa a tanácskozásokat. Több oldalról, de különösen a külföldön, felmerült az utólsó napokban az a kérdés, hogy az 5%-os magyar államadósságok küszöbön álló konverziójánál milyen értékre fognak az új államkölcson czimletek szólni. Miután, a mint ezt már említettük, a koronaérték behozataláról szóló törvény kihirdetésével Ausztria-Magyarországon a korona azonnal törvényes fizetési eszközzé válik, magától értetődő dolog, hogy az összes új czimletek, melyek a magasabb kamatozású czimletek kicserélésére fognak ajánlatni, illetőleg kibocsátatni, osztrák-magyar aranyértékű koronákra fognak szólni.

A vatikán és az elkeresztelések. A „P. C.“ római jelentése szerint azok a tárgyalások, melyeket az elkeresztelések kérdésében a szent-szék és a magyar kormány folytatnak, nem-sokára mind a két félt kielégítő modorú vivedihez fognak vezetni. Ennek a kompromisszumnak a lényege valószínűleg abban fog állani, hogy a vegyes házasságokból származott gyermekek megkeresztelésének bejelentésére vonatkozó rendelet formailag tovább is fönmarad, de csak kivételes esetekben fog alkalmaztatni.

Külföld.

Stambulov megőrült. Egy belgrádi távirat szerint ottani politikai körökben állítják hogy, Stambulov bolgár kormányelnök szombaton meg

kicsákláztunk a kikötőből, — hanem annál jobb lesz. Egyszer legalább egy igazi tengeri vihara is kiállunk.

— All right, — kiáltott válaszul Pista. Sohase féljünk! Bátor tengerésznek ilyenkor legyen helyén a szíve!

— Hip, hip, hurrah! — kiáltottam rá s körülhajózva a „J ó r e m é n y s é g“ fokát, a szomszédos kikötő helyek e'kerülésével nekivágtunk a nádas felé vezető v'zi utnak.

E közben mindegyre erősödött a szél. — Apró hullámok ke'etkeztek a mocsár színén, melyek minél inkább közeledtünk a mélyebb víz felé, annál erősebben csapkodták ingó járműveinket. A nádas fölött visongva keringtek a sirályok s az előttünk ismeretlen vízi szárnyasok, biztos e'őjelül annak, hogy a vihar talán egy félóra a'att utól ér bennünket. Boldog büszkeséggel tekintettünk egymásra. Szemeink sugároztak az örömtől. Imé mindjárt itt lesz az, mitől a közönséges szárazföldi ember elsápad félelmében s a bátor tengerész szíve pedig földobban ereje érzetében. Kettőzött erővel toltuk előre a hajókat s pár perc alatt ujjongó öröm kiáltással üdvözlöttük a szeltől hajlongó nádat.

A nádas teljes díszében pompázott. Ismeretlen vízi növények virágzózne terült el előttünk s fejeink fölött üdvözölve bölintgattak a rengő nádas hajlongó buzogányai. De mi most nem nyultunk semmihez; tovább haladtunk a csendes vízben, hol a szél erejét föl fogta a zugó nádtenger.

Egy negyed órai erős munka után ismét szabad vízre értünk. Egy kis 200—300 lépés szélességű tó terült el előttünk, melyen túl egész a Berettyó vizéig eső mértföldnyi térségen terült el az igazi rengeteg nádtenger, a mi valódi célunk, hol ezerszámra tanyázott a sok vízi szárnyas: gémekek, szárcsák, szalonkák, vadludak

örü t és a fejedelem távirati megkeresésére egy bécsi tanár már utban van Szófia felé, hogy a beteget vizsgálat és gyógykezelés alá vegye.

Az olasz miniszterválság. A „Siécle“ a következőket írja az olasz miniszterválságról: Az olaszok egy évvel későbbben kezdik belátni, mily hátrányos rájuk nézve a legelső katonai hatalmasságokhoz való belső viszony. Igazán nagyon sajnálatraméltók, de hát ők akarták így. Tízszere is kicsikarhatták volna a kormánypolitika új irányát, s most fizethetik nagyzó ábrándjaiknak a költségeit. Egy másik lap az „Opinione“ pedig vezércikkében kijelenti, hogy a miniszterválságnak fontos nemzeti és nemzetközi jelentősége van. Ezek a kérdések forognak szóban: Ki fogja-e jelenteni Olaszország a katonai csődjét vagy nem? Ki fog-e lépni Olaszország a hármasszövetségből? Képes lesz-e fenntartani kötelezettségeit és megfelelni állásának?

Május elseje Párisban. A május elsei tüntetések ellen fogantatandó intézkedésekről felhivatalos oldalról azt je entik, hogy nem fognak tűrni semmiféle manifestációt, gyülekezést vagy felvonulást. A múlt évben követett eljárásból, eltérőleg, hír szerint a belügyminiszter és a hadügyminiszter közt megállapodás jött volna létre a polgári és katonai hatóságok esetleges együttes eljárása iránt.

A császár berlini útja. Az orosz császárnak külsőben álló berlini látogatásáról szóló hírekre vonatkozólag a „Nordd. Allgem. Ztg.“ hiteles forrásból arról értesül, hogy Berlinben semmi oly tény nem ismeretes, mely ily látogatásra engedne következtetni.

Ravachol. A Ravachol perben a tárgyalás, április 26-ikán tartatik meg. A tárgyalás megszaktítás nélkül fog tartani éjjel is. Az esküdtsek tagjait a tárgyalás befejezése előtt el nem bocsátják, nehogy befolyásoltassanak.

Az új pénz előnyei.

Debreczen. Ápril. 21.

(K. K. S.) Most a midőn nemsokára két törvényjavaslat fog az országgyűlés elé terjesztetni a „Korona érték behozataláról“ és a behozott új értékre nézve a birodalmi tanácsban

képviselet királyságokkal és országokkal kötendő pénztérték és éremszerződésről, — nem lesz érdektelen rámutatnunk az új pénz előnyeire.

A mint már ösmeretes az osztrák értékű forint beváltási értéke 2 frank és 10 centiméter a mi tíz év átlagának a legjobban megfelel. Az új értékegység a korona a mai forintnak vagyis aequivalens 2frt 10 centimének a fele lesz a mi által közeledünk a frank, márká s a silling értékéhez, de a mellett fentartjuk mégis pénzbeli egyéniségünket a külfölddel szemben.

Ennek megemlítése után áttérhetünk az új pénz előnyeire.

Az új pénz előnye mutatkozik már abban a körülményben is, hogy mihelyt az említett törvényjavaslatok köztudomásúvá lesznek, meg fog szünie egy igen nagy és minden tekintetben gyakran mutatkozó hátrány, a mely főképp közgazdasági tekintetben volt érezhető, sőt érezhető még ma is t. i. meg fog szünni a mai érték egységnek, a forintnak nagy fokú árulalmzása.

Az új pénz előnyeit a maga valóságában csak akkor fogjuk érezni, ha vole a készfizetések megkezdődnek.

Ehez azonban még kell egy bizonyos idő, mert első sorban is meg kell szereznie a kormány nak az érmek kiverésére szükségelt aranyat. Hazánkban a mint tudjuk ezidőszertint mintegy 45 millió forintnyi a arany készlete van. Ausztriának meg mintegy 30 millió frtnyi, s ha hozzávesszük, hogy jelenleg mintegy 312 millió frtnyi államjegy van forgalomban, — beláthatjuk hogy az eddigi arany készlet még kevés, hogy az még távolról sem áll arányban a forgalomban levő államjegyekkel. Van aztán még ezenkívül még három másik nyomos ók is, melyek eclatánsul bizonyítják, hogy kell még egy bizonyos idő a míg megkezdődhetnek az új pénzzel való készfizetések t. i. még tisztába kell jönni a bankkal, hogy a kellő időpontra ő is képesítessék a bemutatónak készpénzzel beváltani a kezében levő bankjegyet, a másik ok pedig az hogy meg kell állapítani az arany alapján az új pénzrendszert s az új pénzklábat S ha ezen irányokban határozott a törvényho-

zás, — akkor megkezdődhetik az új pénz vezetése.

Es van még egy harmadik ok is, az hogy hazánkban csak egy pénzverdéje van, mely nagyságra vetekedik bár a berlinivel, azonban rövid idő alatt nem készülhet el a veretéssel, mert bár arany és ezüst érmeket verhet egy idő alatt, de csupán az arany kiverésére legalább is 2 1/2 év szükséges, az ezüst és rézérmekeké pedig 3 év.

Azon okokon kívül a melyek az új pénz előnyeit a kereskedelem és közgazdaság terén mutatják, — vannak az új pénznek más előnyei is: a míg most csuf, kopott, veretükben alig felismerhető váltópénzünk van közforgalomban, — addig az új pénz oly finom ezüsből fog veretni a milyen a finomsága a mostani ezüst forintnak s átalakul egyuttal rézpénzünk is, a 4 krajczárosok kiküszöböltetnek és lép helyébe egy csinos ezüstérme. Rézből csakis 2 és 1 filéreseket fognak verni; a melyek hasonlóan jobbak lesznek a mai 1 és 1/2 krajczároknál, amennyiben ónnal és horgonynyal lesznek vegyítve.

Az új pénz behozatala — eltekintve attól, hogy behozza az aranyértéket a melyet egész határozottsággal megállapít, — más tekintetben is igen fontos. Az eddigi aranyérmek csak mint kereskedelmi pénz verettek, azonban mint ilyenek nem bírtak törvényes fizetési erővel, — míg ellenben az új pénz törvényes fizetési erővel fog birni és törvényes fizetési eszköz lesz.

Az új pénz behozatalával szerves egészet képező nyugoti színvonalon álló pénzrendszerünk lesz, a mely egyuttal fényes dokumentálása lesz gazdasági egyéniségünknek amint egy újabb kapesot fog képezni a mely bennünket összeköt az olyannyira s minden tekintetben előre haladott nyugoti népekkel, — az új pénz hazánkban új gazdasági korszakot jelent.

Miért nem locsolok már?

Nyilt husvéti levél egy esetleg több meg nem locsolt hölgyhöz.

Igen tisztelt Nagysád! Első pillanatra olvasatlanul akartam b. sorait visszaküldeni, mert megismertem keze kedves vonásait és sejtettem,

és ruczák, mikről olyan sok szép dolgot hallottunk öregeinktől. Kísé megállapodtunk, hogy kitűjünk magunkat s tanácsot tartottunk az ut fölött.

Meg akartam kerülni a tó vizét, hogy így a nádas oltalma alatt jussunk át a tulsó részre, mert a most már nagy erővel dühöngő szél olyan hullámokat vert a mélyebb vízben, hogy könnyen fölfordíthatta volna hajónkat, de Pista nem egyezett bele.

— Talán félsz? — kérdezte szemrehányó hangon, — akkor kár volt utra is indulni.

— Én félnék?! Ezzel ledobtam magamról a kabátot, kigomboltam az ingemet s pusztán mellel neki fordultam a szélnek, mely már egy-egy eső cseppet is hozott magával a közeledő fellegekből.

— No hát tengerre magyar! — Kiáltott erre Pista, s a következő perczben kinn voltunk a sik vizen. A hullámok erősen ingatták a könnyű járműveket s ugyancsak ügyeskedni kellett, hogy megtartsuk az egyensúlyt, mert csáklányaink minden pillanatban beleragadtak a feneketlen sárba. De mégis szerencsésen átvirgadtunk s elértük a tulsó nádasat, a vizi madarak országát.

Itt már nehéz volt az előhaladás. A vizi növények száz mindentéle fajtája az erős nádszálakkal egymásba fonódva, összegubacsolva, szinte bevehetetlen erőddé alakították a nádasat, melyen lapos orru, széles fenekű lélekvesztőnk csak erők legnagyobb megfeszítésével tudtak utat vágni. Tíz percznyi fárasztó munka után alig mentünk beljebb harmincz lépésnél, s végre is kénytelenek voltunk megállni. Gyöngye kifáradt izmaink nem bírtak részt törni a sűrű növény falaxon. Fogva voltunk a nádas bozotjában s egyelőre attól is tarthatunk, hogy így kifáradva még talán vissza sem tudunk térni.

Ez alatt teljes erejével kitört a vihar. Fejünk fölött örült gyor-asággal száguldtak a fellegek, özőn esőt ömlesztve az egész tájra... Villám villámot ért s több le is vágott a mocsár vizébe. A villámcsapásokat óriási dördülés követte s a környék rengett az égi orgona borzalmasan fenséges hangjaitól. A szél üvöltött, morgott; a nádas nyögött és zugott és mi félig vízbe merült hajónkon átázva s a hidegtől reszketve kéjes gyönyörrel szemléltük a vadul tomboló vihar ez isteni játékát. Hurrákat kiáltottunk a szél üvöltésébe, s mellünkön szétnyitott inggel fordultunk felé a viharok, mely zápor esőt vert szemünk közé. Testünk reszketett a fagyasztó hideg szélben, de ezt a testi fájdalmat legyőzte az az érzet, hogy valahára elértük azt a célt, mire törekedtünk. Holnap bátran szemébe mondhatjuk mindenkinek, hogy keresztül estünk a próbán; kész tengerészekké avatott a mai vihar.

Ez azonban csak nem akart lenyugodni. Néha meg-megállt egy perczre, hogy ismét folytassa örvöngő táncját. Belemarkolt a nádasba; kitépett belőle óriási markával egy fogásra valót; fölnyargalt vele a fellegekig s aztán, mint megunt játékszert eldobta magától s szétszórt a megtépett nádas fölött. Majd egyet gondolt s hirtelen neki rontva a nádasnak, szédületes forgással tölcserít formált a zuhogó záporból s összekavarva azt a mocsár vizével, végig sepepte, törte zuzta, a mi elébe került.

Egy óra hosszáig vártuk már a vihar elmulását s hiába. Erkölcsei erőnkét lassanként kezdte lenyügözni a türelmetlenség, a hideg szél korbácsolása és a helyzetből magától előálló félelem. Összeborzadtam a hidegtől; éreztem, hogy ha innen gyorsan ki nem menekülünk végem van. Fáztam és homlokomon már éreztem a láz forróságát; karom alig bírta fölemelni a

hosszu csáklját. Ránéztem Pistára, ki dacolni igyekezett még gyöngeségével s fogvaczogva kiáltá:

— Menjünk e'öre.

— Vissza, vissza! — válaszoltam, s belevágtam a csáklját a vízbe, hogy az előbbi uton visszafelé toljam teknőmet.

Pista körültekintett, s aztán ő is követte példámot.

— Igazad van, — szölt, — még itt találunk ragapni.

Hozzá láttunk a munkához, de kimerült karjaink alig bírták megmozdítani hajónkat. Minden perczben megkellett pihenni s bele tet egy óra, míg kétségbeesett erőfeszítéssel kiértünk a hullámzó tó szélére. En voltam az első ki kiértem s hajóm orrát a szél-mentibe fordítva, elkezdtem erősen dolgozni, hogy a nádas szélén a tót megkerülve, eljussak a tulsó oldalra. Nehány percznyi lázas erőlködéssel sikerült célomhoz jutni, s betolva hajómat a ritkás nád közé: letettem a csáklját, hogy megpihenjek. Kimertem a zápor vizét hajómból s ekkor hátra kiáltottam.

— Pista, Pista! gyere már.

A vihar elkapta hangómat s most már erősebben kiáltottam:

— Pista! Hol vagy?

Nem kapva választ, óvatosan megfordultam. de Pistát nem láttam sehohsem. A szélső nádcsomók kü önben is eivették elő em a kilátást. Föálltam tehát az ingó járműben, s körülnéztem a hátrahagyott vidéken. Hirtelen mondhatatlan érzés nyilalott végig szívemen; térdeim megremegtek s hirtelen kifordultam a derékig erő vízben. A „sirály“ felfordultan ott uszott a tajtékozó hullámok hátán a tó közepén, de Pistát nem láttam sehol.

mi lesz a tartalmuk. De hát ez oly illetlenség, mit csak a nők követhetnek el büntetlenül a férfiakkal szemben, mi férfiak azonban sohasem a gyengéd nemme!

Kibontottam tehát és megvalósulva láttam sejtelmemet. Ön nekem szemrehányást tesz, hogy miért nem jöttem el husvét hétfőjén s miért nem locsoltam meg piros orcáját, hófehér nyakát, piczi kacsóját stb. stb. Leültem azonnal, hogy mulasztásomért bocsánatot kérjek. S itt önkénytelenül megáll a tollam és kétkedve rázza a fejét. (Ilyenek ezek a modern tollak.) Nem mintha nem volna elég ok a mentségre. Ép az a baj, hogy nagyon is sok van.

Voltak idők, mikor engem nem kellett biztatni, hogy locsoljam meg a leányokat. A kis fiu husvét hétfőjén kipirult arcczal szaladt el hazulról 9 órakor és végig járta azokat a házakat, hová a mama kávézni járt. S lón érte gazdag jutalom. A zsebbe se fért a piros tojások halmaza s csak úgy szabadultam tőlük legnagyobb bánatomra, hogy azt a bizonyos tojásverő játékot játszottuk, melyben mindig engem vertek meg, illetve a tojásaimat.

Az évek multak, a kis diákból nagy diák lett, a szekundák ideje is elmúlt, következett a nemlátogatott előadások dicső korszaka, az egyetemi polgár szabad élete s én még mindig locsoltam husvét hétfőjén. A különbség legfőkébb az volt, hogy most már nem 9, hanem 10 órakor kezdtem meg minden évben működésemet. Habozás nékül locsoltam meg a házbau a mamát, a leányokat, ha volt: a nagymamát is s még az anyósok öntözésétől sem riadtam vissza. Kezet csókoltam s aztán hamiskás mosolylyal kirántottam a meglehetősen terjedelmes parfümös üveget s végigöntöztem a ház összes nőtagjait. Es ismét kaptam érte piros tojást. Ha a házikisasszony adta, nagy fontosságot tulajdonítottam a piros színnek, mely hallomás szerint a szerelem színe volt s hej olyankor úgy el tudtam pirulni, hogy az a tojás mellett csak rózsaszínűnek látszott.

Örömmel gondolok vissza ezekre az időkre s szívesen valóm be magamnak, hogy a dolog nekem nagy örömet okozott.

Egy csunya délután arra ébredtem, hogy partie vagyok. Ez önmagában véve igen kellemes érzés, mert attól a naptól kezdve az ember azért nem nősi, mert nem a karr. (Addig azért mondott le Hymen lánczairól, mert nem tudott.)

Láztól, félelemtől, kétségbeeséstől reszketve ugrottam be a lélekvesztőbe s végső erő megfeszítéssel igyekeztem keresztülmenni a nádton a partok felé, hogy segítséget kérjek szerencsétlenül járt bajtársamnak. A verejték szakadt rólam a lázas munkától; eszméi nem kezdett elhagyni; karjaim öntudatlanul kezelték a nehéz evező rudat, s mire partra jutottam, láztól, félelemtől kimerülve rogytam össze a parton.

Sokáig feküdtem élet-halál között lebegve, s midőn hetek múlva hosszas betegségem után után visszatért emlékezetem, első szavam is Pista volt.

Nagyatyám mélyen fölsohajtva csüggesztette le tekintetét, s mintha magát vádolná a szerencsétlenségért, szomorúan intett kezével arra felé, hol a temető feküdt.

— Meghalt?! —

— Az nap, mikor téged megtaláltunk, fogták ki az ő holttestét is a vízből.

Szegény barátom szerencsétlensége, amiért még mai napon is vádol az az öntudat, hogy némi részben én voltam halálának okozója, örökre visszariasztott tengerészeti pályámtól. Az a néma sirhalom, mely az egyszerű falusi temető akáczlombjainak árnyékában domborul, volt a határhő gyermekkorom vágyam és új életem között. Azóta lélek a vihartól, víztől, hajótól; s ha hallom a Duna vizén zakaoló gőzhajók, propellák füttyölését, — előttem lebeg mindég az a szörnyű jelenet: a tomboló vihar, a megtépett zugó nádas s a tajtékzó hullámok tetején telfordult lélekvesztő.

Meglehet, hogy megváltoztam, de husvét hétfőjén úgy locsoltam, mint régen. Csakhogy most nagyobb súlyt fektettem a fiatal hölgyekre és dél táján mentem el. Rendszerint igen kedvesek voltak s a piros tojásokon kívül még meghívást is kaptam uzsonára. Azonkívül jutott néha egy kis virág, (ahol nem festettek tojást) egy gyengéd pillantás, egy erős kézszorítás és hasonló kellemes dolgok, melyekkel fiatal leányok és házasanlandó fiatal emberek szívesen elmu'atnak.

Ezekre az időkre még sokkal szívesebben gondolok vissza s azt a következtetést vonom le a történetekből, hogy husvét locsolásaim másoknak is örömet szereztek...

A természetben nincs megálapodás. Az idő kérelhetetlenül halad s a vigkedélyű ifjú néhány év múltán bevalhatja magának, hogy ideges agglegény.

A mamák szeme éles. Ők is belátják, hogy itt hiábavaló minden pálinka, uzsona és vacsora. A lányok bizalmatlanok lesznek. Hiába mégy el őh ifju! husvét hétfőjén locsolni, ha éveid száma a XXX felé közeledik és te semmi hajlandóságot sem mutatsz arra, hogy komor falaid közé egy szép ifju menyecskét vigyél. Locsolhatsz te már! Nem tulajdonitanak neki több értéket mint a mennyi annak a partfümmek van, melyet ő Nagysága piczi kacsóira öntesz. Meg sem kérdezik: hogy kell-e piros tojás, gyengéd pillantásokról szó sincs többé s a hölgyek semmi levertséget sem mutatnak, ha öt percnyi tartózkodás után illedelmes mosolylyal távozol.

Mikor husvét hétfőjén felébredtem, lelki szemeim előtt tánczoltak mindazok a nők, kiket hajdanta e napon a szerelem bűvös-bajos érzésével meglocsoltam. Piros tojás, virág kézszorítás, szerelem. Elmúlt mind a négy. Nyugodjanak békében.

Néhány perczig gondolkodtam nem-e jó volna előről kezdeni. Locsolni vagy nem locsolni — is here the question. A holttestet hiába galvanizálják, nem lesz abból többé ember.

Petőfi verse jut eszembe:

... Ah szép idők! ti e mu'atok
És mindörökké tán,
Már nem terem számomra többé
S sem sonka sem leány.

S amint én gondolkozom a locsolásról ép úgy vélekednek a többi legények 30-on alul és felül. Belátom, hogy az én locsolásom most már sem nekem sem másoknak nem csinál örömet. Nem kell egyikünknek sem a puzsi — ha habból és mandulából csinálják.

Ezzel (nem a mandolás puszival) maradtam.

Nagysád

tisztelője
Dr. Vén Gyula

A kézimunka kiállításáról.

— Csevegés. —

Ruy Blastól.

A nők sokat beszéltek nek magokról mindenkor. Pedig azt mondja egy axioma, hogy a nőnek akkor van a legjobb hira, ha — egyáltalán semmi hira sincsen. Ezt az axiómát azonban a kézimunka kiállítás teljesen megdöntötte.

De melyik axioma az, a mit a nők megne döntenének?

Pedig mégis van egy, a mi soha meg nem dől nálunk s ez az, hogy nincsen olyan megrakott szív-szinásszekér, a melyre egy villa-udvarló még fel ne férne.

Pláne ha az illető egy — villával közeledik, természetem fel a nagyerdőn.

A diák urak is nagyon érdeklődnek a női kézimunka kiállítás iránt. De nem annyira a kézimunkákat nézik, mint azok — néz őit, a hölgyeket.

Azt mondja egy ilyenek egy kisasszony: — Kérem uram a kézimunkákat bámulja és ne az én kezemet.

— Bocsánat, mondja a diák, én a husz krajczáromért a hírlapok által annyira emlegetett — tündérújjakat bámulom.

— Kérem, azok nem bámulni valók.

— Hát mire?

— Arra, hogy miattok beszélni lehessen a mamával.

— Jól van kisasszony, feleli vissza a diák, de ön előbb én miattam — beszéljen a papával.

Megjegyzendő, hogy a kisasszony a tanárleánya volt.

A multkoriban egy fiatalember tapogatózni kezdett egy szép leány szíve irányában és mondá neki:

— Edes szép kisasszony mit mondana ön, ha én meg kérném az ön — kezét?

— Hát azt mondanám, hogy menjen ki a női kézimunka kiállításba ott a harmadik teremben van egy disztárgy s ez van ráírva „K a p r o s E r z s i k e.”

Fiatalemberünk két bérkocsiló szárnyain repült ki a kiállításba és kikereste azt a disztárgyat.

Biz az szép volt. Egy aranyos fából. gyékényből és aranyos bojtokból összefont — kosár.

Egy szép falszőnyeg van ott, melyen Böles Salamon igazságot tesz két anyának kettő akarván vágni a megmaradt gyermeket.

Két hölgy nézi ezt a képet meg egy ujságíró.

— Istenem, mondja az egyik hölgy, mégis csak nagy böles volt ez a Salamon, hogy így ki tudta mondani, hogy a gyermeknek ki volt az anyja.

— Az semmi, mondja az ujságíró, de azt mondta volna meg, ha olyan böles volt, hogy ki volt az — apja?

Egy hírlapíró lép be a kiállításba, felmutatván az egész kiállításra szóló szabad jegyét.

Az öreg szolga nem érti ezt s midőn a jövevény belép, a háta megett ugyancsak integet K. G. védasszonyának, a ki erre kimegy hozzá.

— Kérem, nagyságos asszonyom, az az ur ingyen lépett be.

— Dehogyan ingyen öreg, hogy az az ur belépett, annak — mi adjuk meg az árárt.

Sajnálom, de egyszer életében kénytelen voltam egy hölgynek igazat — nem adni.

Mert belépésemnek nem ök, hanem — mások adták meg az árárt, kik igazán kiérdemelt reklámjaim folytán keresték fel a kiállítást.

— Aztán le ne rántsa a kézimunkámat! — mondja egy leány egy hírlapírónak.

— Kérem, már lerántottam, most szedik a nyomdában.

— De hiszen én biztosan tudom, hogy ön még nem volt a kiállításban és az én munkámat nem láthatta?!

— Azt nekem nem is szabad látnom, mert az én kritikámat semminek sem szabad befolyásolni, már pedig ha megnézem azt a munkát, hát annak mennyisége és milyensége által itéletem befolyásolhatik!

— Ejnye de furcsán csinálják önök a kritikát. A színésznőknél is így megy?

Az egészen másként megy. Ott a fő az, hogy minél kevesebb bel, minél — több mutattassék.

Feltűnő, hogy az egész kiállításon csak egyetlen egy a — hálósapká.

Hát ebből az lenne következtethető, hogy a debreczeni férjek mind csupa fiatal emberek.

S ha ezt is „nyilt kérdésként” feltennék az asszonyoknak a hírlapok?

Valjon felelnének-e reá és mit?

Az lenne aztán a női kézimunka kiállítás egyik — tanulsága.

Napi hírek.

— A főreáliskola épülete terveit, melyeket tegnap ösmertettünk, a közoktatásügyi miniszter pedagógiai szempontból jóváhagyta. — Műszaki szempontból a terveket és a költség-

vetést a kereskedelemügyi miniszter fogja felülvizsgáltatni. Előbb azonban a főreáliskola tanári karával közlendők lesznek, hogy a megállapított tervek keretében mozgó és kellőleg indokolt észrevételeit azokra megtehesse,

— **Hirtelen halál.** Kiss János debreczeni fiatal kereskedő aki az ünnepekre Nagyváradra haza igyekezett, útközben, mint azt még lapunk tegnapi számában megírtuk — a vonaton rosszul lett s meghalt. A szerencsétlen véget ért férfi hulláját Váradon felboncolták s konstatálták hogy halálát tüdővízenyő okozta. Temetése hétfőn volt nagy részvét mellett. Nagyvárad kereskedő közönsége különösen teljes számban vett részt. A kereskedő ifjak köre, melynek az elhalt tagja volt s mely gyászlobogót is tüzött ki, testületileg képviseltette magát a temetésen. A boldogult fölött Sulyok István ref. lelkész tartott lendületes gyászbeszédet s aztán a koszorúkkal fődött koporsót a boldogult barátai vitték a sírig.

— **Teleki Sándor gróf ezredes állapota.** még mindig nem javult. — Leányának, Blankának esküvője Domahidy Viktor főszolgabíróval tegnapi ment végbe a legszűkebb családi körben Kiss Áron püspök akadályozva lévén, az esketési szertartást Gerely Károly ref. lelkész végezte a háznál. Tanuk voltak gr. Teleki Géza és Turmann polgármester.

— **Magyar név — nem változtatható.** Kovács Ferencz b. ujfalu lakos az iránt folyamodott a miniszterhez, hogy vezetéknevét „Madar-kai”-ra változtathassa. A miniszter természetesen ezt nem engedte, mert nem lehet cserélni a névmagyarosításoknak, hogy jó hangzásu nevet rossz kiejtésűvel cseréljen fel valaki.

— **A posta-és távirdaigazgatóságot a váradiak nem engedék sem Debreczenbe sem Aradra áthelyeztetni.** Kedden népes értekezletet tartottak, amelyen Salferencz polgármester nyugdíjaztatta polgártársait, hogy ok nélkül aggódjanak, mert a postaigazgatóság Nagyváradon marad. Erre kimondta az értekezlet hogy a posta palotának a mostani postaépület telkén leendő felépítését javasolja azzal, hogy a város segítségül lesz az építésnél. És pedig úgy, hogy az építés költségeit a város előlegezi s az állam berként fizeti az annuitást. Ha az építkezés alatt helyiségre lesz szükség, a város az Appollót felajánlja. Az új postapalota építése 80—100 ezer frtba kerül.

— **Mike Pércsen a posta hivatal megújítására.** A fizetés 232 frt és kézbesítési átalány. Pályázatok május hó 6-ig adandók be a nagyvárad postai-és távirda igazgatóságához.

— **Dr. Popper Mór.** ügyvéd irodáját áttette a piacz és Kis Várad utca sarkánlevő 2120 számú Bulster féle házba (volt Európa kávéház)

— **A husárok** folytonosan magasán állanak a fogyasztó közönség súlyos megterhelésére és aggodalmára. E héten volt a marhahús kilója 50—56 kr.; a bornyuhúsé 50, 55, 60 kr. Legolcsóbb a sertés 42—48 kr. Vidékről is halljuk a panaszt a magas husárok miatt. Például Földesen, amely pedig kizárólag földmivelő és állattenyésztő 5000 lelket számláló község a tehénhúst 46—48, a bornyuhúst 50, e sertés húst 44 kr-ért mérik.

— **E heti állatvásár.** A nagyvásárt megelőző heti vásár, mint rendszeren, most is lanyha volt. — **Sertést** 1750 dbot hajtottak fel s eladtak 900 dbot, következő árak mellett: sovány sertés párja egy évesig 15—25 frt, másfél évesig 30—40 frt, két évesig 40—55 frt; öreg sovány sertés párja 55—65 frt. Kóvér sertés kilója 40—44 kr. Ós z a l o n n a métermázsája 41—43 frt, új szalonna 41—43 frt, hárj 46—48 frt. — **Szarvasmarha** felhajtott 300 drb, elkelt 160 drb, 16 felhajtott 400 db, elkelt 170 db; árak a régiek.

— **Bocskay szobor.** Husvét második napján a hat hajdúváros küldötti összegyűltek H. Böszörményben, hogy Bocskay Istvánnak emelendő szobor ügyében tanácskozzanak. Az értekezleten jelen voltak Nánás és Szoboszló város polgármesterei, Dorog jegyzői, a h. böszörményi szobor bizottság tagjai teljes számban. — Az értekezlet, melyen Sóvágó Gábor ügyvéd elnökelt, elhatározta hogy a hat hajdú város Bocskay

István erdélyi fejedelemnek, a kitől birtokeiket és kiváltságait nyerték, szobrot emel. Ezután áttérték annak megvitatására, hogy a szobrot hol és mikor állítsák fel? T. Szabó Mihály és Fejér Gábor a millenium alkalmából leendő fölállítását bár nem tartják — Szeremley József, Ránky Béla, Farkas Győző stb.-kel — szemben lehetetlenségnek, mégis partolják Thury Albert azon indítványát, melynek értelmében a szobor felállításának, illetve leleplezésének ideje még most határozatilag nem mondassék ki. A szobor felállításának helyére nézve, minden vita nélkül megegyeztek abban, hogy az H. Böszörményben, mint a volt hajdúkerület székhelyén állítsák föl. A pénz előteremtésére nézve Léva y Márton ügyvéd indítványozta, hogy a szobor felállítására szükséges pénz országos gyűjtés által szereztessék be, különösen támaszkodva a protestánsokra. — Indítványa helyesléssel fogadtattott. U. Szabó Mihálynak hosszabb vitára okot adó indítványa következő volt: Mivel Hajdu-Böszörmény képviselő testülete még 1885-ben elhatározta, hogy a volt „hajdu kerületnek“ Böszörményben levő ugynevezett „kerületházát“ a testvér hajdú városoktól megveszi — mely határozat azonban különböző okokból akkor nem valósulhatott — ezt újra felélesztvén, a szobor-bizottság keresse meg a 6 hajdúváros tanácsát, illetve előjáróságát s azt, vagyis azokat a megvételre, illetőleg az eladásra szólítsa fel. — Keresse meg továbbá a bizottság a megye törvényhatóságát az iránt, hogy a kerületház vételárának, mely 45.000 frt-ot tesz ki — a Bocskay szoborra való fordítása engedtesse meg. — Ezzel azonban, mint a további beszédéből világosan kitűnt, nem azt mondta indítványozó, mint sokan félremagyarázták, hogy más pénzszerezési módhoz nem kell fordulni. Az ülés Léva y Márton és U. Szabó Mihály indítványát egyesítve elfogadta. Végre U. Szabó Mihály indítványára az intézőbizottságot szervezték a képen, hogy minden hajdúváros alakít saját keblében egy-egy szoborbizottságot s ezen bizottságok küldjenek a központi bizottságba 4—4 választmányi tagot. Az így létesített központi bizottságunk kötelességévé tétetett, hogy a kerületház eladási ügyében az egyes városok tanácstestületét megkeresse.

— **Napszámárak.** A vásárbiroság április 19-én következőleg jegyezte a napszámárakat: férfi munkás ellátással 80 kr. ellátás nélkül 1 frt. 20 kr. női munkás ellátással 40 kr., ellátás nélkül 60 kr.; gyermek munkás ellátással 25 kr. ellátás nélkül 40 kr.

— **Vasutasok gyermekeinek iskoláztatása.** A vasuti alkalmazottaknak, különösen pedig a községektől távol, a vonalakon kinn lakó örököknek sok gondot okoz gyermekeiknek iskoláztatása. E nehézségen a magyar államvasutak néhány helyen külön iskolák felállítását és fenntartását igyekeztek segíteni; a mivel főként a nemzetiségek lakta vidékeken fontos magyar nemzeti érdekeknek is kiváló szolgálatot tesznek. Mert az államvasutak iskolái kivétel nélkül hazafias szellemben vezetett tanintézetek, a hol nemcsak a szellem magyar, hanem a tanítás nyelve is. Ilyen iskola van Kolozsvár mellett, ilyen a Piski-telepen: ilyen Királyháza, a debreczeni-szigeti vonalon. Kolozsvár mellett a hazafias magyar társadalom és az Emke támogatásából internátus is áll fenn, ahol a vasuti alkalmazottak gyermekei a hét hat napján állandóan eláztat kapnak. A királyházi iskola körülből nyolcz év óta virágzik. Még az északi vasut-társaság szervezte a pályaudvaron. A kitűnően vezetett iskolát nem csupán a vasutasok t a n k ö t e l e s g y e r m e k e i, hanem a királyházi és a szomszédos falukbéli gyermekek is szorgalmasan látogatják. A debreczeni üzletvezetőség, miután az iskola tovább nem maradhat a pályaudvarban közelébb, a pályaudvar közelében, a falu szélén tágas telket vásárolt s ezen csinos iskola épületet fog emeltetni abból a 4000 frtból melyet az igazgatóság e célra utalványozott. — **Sághy Gyula** vezérfelügyelő és üzletvezető azt is terve vette, hogy az államvasutak, a vasuti tisztgar és a társadalom támogatásával megkísérli a királyházi iskola mellett, mely közelébb az állam tulajdonába megy át, a vasutasok gyermekei

számára egy internátus létesítését. Ez azonban még csak olyan terv, mely nagyon is a kezdet kezdetén van. Ilyen internátusok másutt is szükségesek volnának. Így például a szolyma hársfalva állami iskola mellett már csak azért is, hogy a vasutasok gyermekei ne ruthén hanem magyar nyelvű iskolába járjanak.

— **Jó hír a darabos utcziaknak.** A darabos utcai háztulajdonosoknak és lakóknak régi vágya közeledik a megvalósuláshoz. A fedett csatornát már két évvel ezelőtt megkapták, az idén rákerülhet a sor a gázvilágítás beállítására és kocsit burkolat építésére is. A főmérnök ugyanis javaslatot terjesztett a tanács elé, az iránt, hogy mielőtt a megígért burkolat elkészíttetnék, előbb a gázcsöveket rakassa le a város; az illető háztulajdonosokat pedig utasítsa, hogy a fiókcatornát építtessék fel. Még 17 udvarból nincsen fiók csatorna az utcziaknál. A költség vetés úgy a burkolásra, mint a gázvezetékre nézve már ki van dolgozva.

— **Nazarénus imaház Debreczenben.** — A futkározó nazarénus atyafiak mindezt megkímélték a debreczeni népet az ő menybevezető tanaiktól, mivelhogy Debreczen d a c z á r a hogy a cura-pastoralis csaknem, tökéletesen hiányzik az egyházi életből nem látszik alkalmas talajnak a nazarénus és baptista elvek befogadására és megtermékenyítésére. — Szórványos esetek ugyan eddig is merültek fel, de a feltűnő prófétákra senki sem hallgatott s a köznép csak kinevette a vallási rajongókat. — Most újabb esetről értesítik lapunkat, mely némi figyelmet érdemel, amennyiben tudósítónk szerint számosan volnának olyanok, akik, egy magát németnyelv mesternek kiadott ember körül szoktak esténként összegyűlekezni biblia olvasásra, közös éneklésre és vallásos dolgok feletti kegyes elméskedésre Busi utcának egy igéyüte en kinézésű magán házában. — Busi utca környékén általános a hit, hogy nazarénusok azok akik ott titkos összejöveteleket rendeznek — Hogy e hir mennyiben igaz, arról meggyőződést még nem szerezhettünk. De igyekeznünk fogunk róla a apos meggyőződést szerezni. — Az egyházi hatóság mindenesetre jól teszi ha figyelmére méltatja ezeket a vallásos összejöveteleket s még csirájában elfojtja a nazarénus eszméket, ha csakugyan i yenekkel áll szemben. A vallásos meggyőződést tiszteljük ugyan mindenkiben, de azon olyan hitelvek terjesztését amelyek a vallási rajongást és önjöngést istápolják és egyebek között a fegyver viselést, tehát a haza védelmét a hívőknek szigorúan tiltják, meg kell akadályozni.

— **Veszedelemes vihar.** Tegnap dél óta olyan az időjárásunk, hogy bizony a legészakibb Szibériába is beillenék. A nagy szél, mely szüntelen mintegy orkányszerűleg dühöng, akadályozza a járó-kelőknek még a járásban is, ugyanarra a hogy az ember szinte harcztot viv a széllel, mely igen sok helyt, magával ragadja a cserepek a háztetőkről, kiteve az utcán haladókat esetleges szerencsétlenségeknek, egy ily cserépnek esett majdnem áldozatul lapunk egyik kihordója is. A kollégium s több más ház ablakait a szél kiszakította. A fákat megrongálja a virágokat letépi. Ilyen áprilire a melyben ugyszólva — életveszélyes az utcán való járás — még a legöregebb emberek sem emlékeznek. — Szép tudomány az idő jóslás, de még szebb lett volna ha Falbur mostanra jelzett volna kritikus napokat.

— **A juh vásár.** A Szent-György napi juhvásár nem sikerült. Ma tizezer darab juhot hajtottak fel a debreczeni piaczra, de alig háromezer db. kelt el, alacsony árakon; páronként 12 forton vették a juhot.

— **Az „Első Leánykiházasítási Egylet“** f. hó 10-én tartotta Schwarz Armin bankigazgató elnöklete alatt XXIX rendes közgyűlését Kohn Arnd vezérigazgató által felolvasott évi jelentésből kitűnik, hogy a tagok száma 1891. évben 11808 jutalékrészszel szaporodott. Az újonnan beirt leányok a következő korosztályokban csoportosulnak, nevezetesen: 0 éves 1801, 1 éves 1259, 2 éves 1448, 3 éves 1157, 4 éves 1138, 5 éves 967, 6 éves 819, 7 éves 745, 8 éves 726, 9 éves 607, 10 éves 360, 11 éves 430, 12 éves 242. A mérleg számaiból felismerhető, hogy az egylet a lefolyt évben is minden irányban jelentékeny eredményeket ért el, amey-

nyiben 56,538 frt 32 krnyi nászjutalék kifizetés mellett az egyleti vagyou 244,015 frt 76 krral, a készpénzalap 128,619 frt 62 krral szaporodott és a díjtartalékalap 557,864 frt 04 krral emelkedett. A közgyűlés a jelentést és mérleget örvendetes tudomásul vette, a felügyelő bizottság ajánlatára az igazgatóságnak és választmányának a felmentvényt megadta és miután Arnstein Henrik mérnök, képviselő bizottsági tag indítványára az elnöknek és az igazgatóságnak eredménydus működéséért és önzetlen fáradozásáért jegyzőkönyvileg elismerést és köszönetet szavazott, Schwarcz Ármin elnököt élénken éljenezve szétszólt. A közgyűlés befejezése után a választmány alakuló ülést tartván, a következő tisztviselők választottak, u. m.: alelnökké: Kohn Károly, pénztári igazgatóvá: Frankfurter Samu, ellenőr igazgatóvá: Herczföld Zsigmond, igazgatókká: dr. Wittmann Mór, dr. Reich József, Eisler József és Tsuk Sándor.

Közgazdaság.

Miért csökken a gabona ára. Egy idő óta igen furcsa dolgok történnek a gabonapiacokon. Mig őszkor, midőn gabona még bővíben volt mindenfelé, még Oroszországból is hoztak nyakra-főre és a jövő (máz mint a mostani) évi termésre nem is gondoltak, emelkedtek az árak úgy hogy már nagy drágaságra voltunk elkészülve, mihelyt azonban kezdett kitavaszkodni, Oroszországból megszűnt a kivitel. Amerikából is csökkent és nálunk is megriktultak a készletek, az árak csökkenni kezdtek, sőt az utóbbi időben mikor már tudjuk, hogy Amerikának jóval gyöngébb termésre van kilátása az idén, Oroszországban is kisebb lesz, mint tavaly volt, nálunk pedig az őszi egy-két vidék kivételével még középszerűn alul is állnak, éppenséggel rohamosan csökkennek az árak. Ez szinte megfoghatatlan tünet. Megtaláljuk azonban magyarázatát a dolognak, ha az üzerek körmére nézünk, mert ekkor azt tapasztaljuk, hogy a legféktelenebb spekuláció minden áron és mindenféle eszközzel nyomja le az árakat, hogy aztán olcsón juthasson a gazdák mostani készleteihez és majdan az új terméshez, aztán majd ismét fölverik az árakat. Ezt pedig úgy értik el a spekulánsok, hogy a vetések állását kedvező s inben tüntetik fel, némely budapesti, bécsi és vidéki lapban, dacára hogy a hivatalos je entések az ellenkezőt állítják. — Demég ezeket is próbálják megczáfolni és azt iratják, hogy a földművelésügyi miniszter jelentései tulajdonos komorok. Így sikerült az üzereknek az árakat mesterségesen lenyomni és a termelő közönség egy részét becsapni, megkárosítani.

M. kir. államvasutak. Hirdetmény. A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a budapest-prediali fővonalon Mező-Keresztes és Nagyvárád állomások között fekvő „Várád-Püspöki” állomás neve, kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur ö nagyméltóságának rendelete folytán „Bihar-Püspöki”-re lett átváltoztatva.

OSARNOK.

A hercegnő.

Irta: Radanti L. J.

— Egy ur óhajt a nagyságával beszélni . . .
Az ifjú nő csi logo szeméit vontatva veti az ajtóban álló szobaleányra, mintha ez is nehezére esnék.
— Névjegye?
— Nem adott, — de az mondta, hogy régi barátja a nagyságának.
— Jól van, Vezesse a szalonba.
Letette kezéből a könyvet, melyet olvasott, fölkel a nyugpamlagról. Nehézkesen, kíváncsiság nélkül halad át a szobán s csak futó pillantást vet a tükörbe, mely szép hideg rövid fekete hajfürtökkel árnyalt arczát, magas

s fejedelmi sötétpiros, uszályos bársonyruhába burkolt természetét híven adta vissza. Most fölnyitja csöndesen az ajtót, bepillant a szalonba s — szokatl-n pir ömlik el márványhideg arczán nagy szeméi tágra nyílnak, megrázkódik egész testében a látványtól, mely a salonban fogadja. De a meglepetés csak egy pillanatig tart; viszszerenyi szokott hideg nyugalmát, büszke megtartását.

— Ön beszélni kívánt velem?

— Kamilla — kiáltott a látogató oly hangon, melyben a harag s fájdalom nyilvánultak.

— Kamilla? E név itt ismeretlen, — gondolom, hogy ön Mili hercegnőt keresi, nemde?

S amikor a látogató szó nélkül komoly pillantással nézett rá, gunyosan így szólt!

— Nos Uram? . . . hát így üdvözl ön a régi jó barát, a hajdani kedves, a régi vőlegény, annyi idő multával? Mitől ijedt meg? Talán a hercegi fényűzéstől, melyet itt lát? Hiszen ön mindig ezt kívánta nekem, — vagy talán tölem ijedt meg? . . . s tekintete végig siklott saját öltözékén. „De hiszeu ön mindig azt kívánta, hogy ragyogó fényes selyem csipkék ékesítsenek, hogy elegáns, ünnepelet aszszony legyenek. természetesen az ön neje, — Hang ja erősödni kezdett. „Ime, gazdag vagyok, a mint óhajtotta, szép elegáns ünnepelet nő s az általa megszabott feltételek között. csak egy nincs teljesítve, t. i. hogy nem vagyok az ön neje, de a másé sem kívánok lenni s ezért nem haragszom a sorsra, hiszen „Mili hercegnő” vagyok, annak nevez mindenki, bár góthai almanach nem tud róla semmit. De annál jobban tudja az arisztokrácia, mely szeret, bámul s rajong értem, . . . természetesen a férfiak . . . felkaczagott s leheveredett egy nyugpamlagra.

— Kamilla! ne igazsá, ne daczolj, hiszen számolni tartozol multadért!
A férfi komoly arcczal közeledett a nőhöz, megragadta karját, de ez nem ijedt meg tőle, bátran szemébe nézett, arca mitsem változott, csak keble emelkedése árulta el, hogy találva érzi magát.

— Te is tudod — szólt újra a férfi — hogy mikor utóljára öleltelek, megesküdtem, hogy gazdaggá, tiszteltté, boldoggá foglak tenni. Amerikába mentem. De a szerencse csak futott előlem s mikor azt hittem, hogy már kezzeimben tartom: tova tünt előlem. Sokat, igen sokat szenvedtem ott, csak azért, hogy tégedet boldoggá tegyelek. Nehéz munkákat teljesítettem, lásd a kezem erről tanuskodik, mely durva, erős munkát végzett mindennap. Így sikerült tisztes vagyonhoz jutnom s mindent elkészíttetem, hogy otthonra lelj benne. Éveken át vártam, ezért, vártam, hogy feleségem légy . . . a Most haza jöttem, — oda mentem, hol utóljárlaktál, hol utóljára csókoltalak. Nem voltál ott . . . azt hittem, valami szerencsétlenség ért Később tudtam meg, hol vagy s miként élsz? . . .”
Elhallgatott s várta a nő válaszát. A nő szintén hallgatott s komoran nézett maga elé, majd szomoruan pillantott a férfira.

— Kamilla! némaságod megöl. Ne nézz így reám! Mentse magad!
— Mentsem magam? . . . Miért? Hát nem félsz, hogy mentésem vád lesz ellened? Azt hitted, hogy Hellmann Kamilla meghalt? . . . Igazad van. Meghalt. Attól a pillanattól fogva mikor ide jöttem. Meghaltam számodra. Szánakozzál rajta. Jogod van hozzá, hiszen szeretted őt s ő is szeretett tégedet. — Hangja megcsuklott, de erőt vett magán s így folytatta tovább: „de hát ez mit sem segít rajtad s rajta! Neked ez nem elég, hisz-n ő menyasszonyod volt s most már nincs többé. S ennek te vagy oka, mert mennyasszonyod, bár szegényen is, boldog lett volna melletted te húságból, hogy gazdaggá tegyed. magára hagyta húságot nagyobb volt szerelménél. Elmentél, hiába kértelek könyezve, elhagyta, bár tudta, hogy egyedül maradok barát nélkül, hiszen nem volt senkim, csak te. Mikor utóljára öleltél, éreztem a mit sose hittem volna, hogy szerelmünk megszűnik. Eltávozásod után napokon, heteken át ültem egymagamba mintha eltompultak volna érzékeim, aztán jött idő, amikor úgy éreztem, hogy

végtelen üresség vesz körül, melyet senki sem képes betölteni, ekkor jött az, aki ide hozott, mint urnót s engedelmes rabszolgámmá lett. Tehát én nem vádolom magamat hiszen még rosszabb is történhetett volna.

— Még rosszabb is? Hát önérzeted a világ, a jó hírnév, te vagy-e, az, ki így beszélsz, akit szerettem?

— Önérzetem? miért vesztettem volna ezt el azért, hogy férjhez mentem ahhoz akit nem szerettem? hiszen 100 meg 100 fiatal leány teszi ezt, a legfelsőbb körből is, melyet megszentel az egyházi és világi hatóság, aztán meg ki tudja, vajjon az összehasonlítás nem az én javamra üt-e ki? Hiszen az a férfi, akihez mentem, mind a mai napig hű hozzám? A világ becsülé e? arra nem sokat adok, hanem most már nemcsak fiatal és szép, hanem — gazdag is vagyok.

A hercegnő fölállt.

— És most uram mindent elmondtam önnek, amit tudni kívánt, isten önnel, nem mondom, hogy feledjen el, hiszen az idő ugyis elfeledtet, hanem kívánom legyen boldog ha tud.

Nem nyújtotta kezét bucsuzóra, de szemében könnyek jelentek meg. Bólintott fejével, aztán megfordult, hogy távozzék. A férfi is fölállt, nem haragudott, csak szerelem sugárzott arczáról, mikor a fejedelmi nőre tekintett, aki lassan lehajtott fővel távozni készült. E nővel eltűnt minden, amit remélt, amit álmodott eddigé. A nő az ajtóhoz ért s megegyszer a férfira nézett. A férfi hozzá rohant, lábaihoz borult, s ruhájának redői közé temette arczát. A hercegnő remegett.

— Kamilla, ne hagyj így el, bocsáss meg, mindent, de mindent elviselek, csak azt a gondolatot nem, hogy te másé vagy, más csókol. Jöjj hagyd itt e házat, jöjj velem túl a tengeren. Ott senki nem ismeri a multat, ott uralkodni fogsz, mint az én kedves imádott feleségem.

Átölelte s elborította csókjaival haját, szemét, száját. A szobában néma csend volt. De a nő kiszakítá magát karjai közül s így szólt:

— Nem ugy, Konrad, vannak dolgok, melyeket nem lehet elfeledni s ilyen az, hogy hercegnő vagyok, ez mindig ott volna közötted és közötttem s hosszú szerelem és boldogság nem tüntetnék el, ha olykor szemrehányólag néznél rám, vagy keserűen szólnál hozzám, s ha szászszor tultennéd is magadat a világ előitéletén, saját itéleted tenne tönkre tégedet s engemet.

Hozzálépett, gyöngéden megcsókolta a férfi homlokát s eltűnt.

Fordította: Z.

TAVASZI IDÉNYRE megérkeztek

nagyválasztékban:

férfi és gyermek kalapok

női férfi és gyermek cipők,

fiu, leány és gyermek öltönyök,
ágyterítők, paplanok és jata függönyök

kézi kosarak,

fehér és színes férfi ingek
gallérok, kézelők és nyakkendők,

cretonok, chiffonok

czérna és pamut vásznak, finom asztalneműek

Igen nagy választékban

dus raktár folytán

felette olcsó árban

kaphatók

Schönberger Vilmosnál

Debreczen, városház épület.

**KITÜNŐ
nyári legelő**

kapható
60 drb szarvasmarhára
Stern Miksánál Búdszentmihályon.

Bámulatosan hat.

CZERNY J., „TANNINGENE“
Legújabb ólomnélküli, ártalmatlan, egyedül legjobb

HAJFESTŐSZER

haj és szakál, valamint szemöldökfestésre, melylyel a legegyszerűbb módon és csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes, barna vagy fekete természetes színét visszanyeri, melylyel az őszülés előtt birt; a színt szappannal mosás és gőzfürdő sem változtatja. *Ára 2 frt 50 kr.*

CZERNY ERŐDETI

„keleti rózsateje“

törvényesen védve.

(Original Orientalische Rosenmilch.)

a bőnek igen finom, vakító fehérségű és oly

fiatalfriss színt

kölcsönöz,

mely más szer által el nem érhető. Kitűnő még májfolt, szepő, bőrpattanás, nem szép arcszín és napasütés ellen, eltávolítja a bőnek tisztátalanságát, minden sárga és barna arcszínt és egyidejűleg alkalmas minden testrészre, feltétlenül ártalmatlan. *Ára 1 frt. Balsamszappan hozzá 30 kr.*

Czerny J. Antal, Bécs I. Wallfischgasse 5.

a es. és kir. udvari opera közelében.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett pontosan teljesítetnek.

Raktár Debreczenben: Dr. Rothsnek V. gyógyszerész urnál. **Miskolcson:** Dr. Hercz Mórész gyógyszerész urnál. **Ungvár:** Hoffmann Béla gyógyszerész ura az arany oroszlánhoz. **Kassán:** Wandra schek Károly és Megai Gusztáv gyógyszerész uraknál. **Szegeden:** Barscay Károly gyógyszerész urnál. **Aradon:** Eliás Armin illatszerezésnél. **Temesváron:** Stefán J. Tarcasay (Apotheke zur Marichill Fabrik) **Budapest:** Török József gyógyszerész ura, Király-utca 12. sz. Csak akkor valódi, ha **Czerny J. Antal** névvel van ellátva.

Sziveskedjék e hirdetést esetleges szükségletének fedezése végett kivágni, miután ritkán jelenik meg.

Férfi Chion ingek,

a *hirneves Schroll-féle Chiffonból,*

1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60

Galérok, kézelők, nyakkendők,

Harisnyák. Kesztyük.

Napernyők. esernyők.

Kész mosó gyermek ruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot Peruvien és Doskín

Szabó Lajos fiai

üzégnél.

HELYISÉG

változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint **f. évi Május hó 1-től**

„Közvetítő és tudakozó irodámat”

ugyancsak Széchényi illetve Kis-Ujateza 1762. sz. alá, közvetlen

a kir. táblai helyiség szomszédságába helyezem át,

a hol már Czégoim előre is jeleznek.

Mintán üzletem 16 évi fennállása óta tanusított szíves pártfogásáért, úgy a helybeli mint a vidéki n. é. közönségnek hálás köszönetemet nyilvánítom, igérem továbbra is solid és pontos eljárásomat, becses pártfogásukat ezutánra is kikérve maradok

Debreczen, 1892. ápril hó.

teljes tisztelettel

Sinay Sámuel

közvetítő intézet tulajdonos.

A közgazdasági bank

részvénytársaság

elad

sorsjegyeket

részletfizetésre

kedvező fizetési módzatok mellett.

Bővebb felvilágosítás az intézet helyiségeiben (Tisza palota, Szabó Lajos fiai mellett) a hivatalos órák alatt d. e. 9-től 1-ig d. u. 3-tól 5-ig készséggel nyújtatik. (Helyi ügynökök sorsjegyek elárusítására alkalmazást nyernek)

VISK-VÁRHEGY

Elsőrangú

klimatikus gyógyfürdő

MÁRAMAROSMEGYÉBEN.

A t. sz. f. 600 méter magaslaton csendes fenyő parkban, — 100 berendezett szobával, páratlan alkalikussóvas forrásokkal, melyekben a vasélecs rendkívül sok és mégis könnyen bírja a gyomor, ami páratlaná teszi e forrásokat, — hidegvíz-gyógyintézet, vilányfürdővel, tejsarnokkal.

Meglepő jóhatásu: általános elgyengüléseknél, női bajoknál, gyomor- és légző-szervek bántalmánál, görvélkóránál.

Fürdőidény május 15-től szeptember 31-ig Posta- és vasuti állomás Bustyaháza, innen másfél óra alatt kocsin.

Palaczkokban friss töltésű gyógyviz, szobák, vagy kocsik az állomáshoz a fürdő igazgatóságánál rendelhetők meg.

Visk-várhegy, n. p. Bustyaháza.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb

KUHINKA ISTVÁN K.

DEBRECZENBEN, főpiacz 1900.

ajánlja a legnagyobb választékkal

ujjonnan berendezett

üveg porcellán lámpa,

brendorfii alpacca-, khina ezüst,

evőszerek és konyhaeszközök

nagy raktárát.

Üveg ivó és liquer-készletek,

porcellán evő, kávé-, tea, fekete kávé és mosdó készletek,

Ditmar-, Brüner és hazai gyártmányu

asztali és függő lámpák,

nap, meteor és villám-égőkkel

gyári áruk

és pontos kiszolgálat

mellett.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

Arany-érem Pécs 1888.

Félszázad óta kitűnőnek elismerve

Dr. Sihulski-féle

Arczkenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét, azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezi. Legbámulatosabb sikerrel használtatnak bibires, szeplő és májfoltok, forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt., egy kis üveg 50 kr.

Joliesante-Puder

(fehér, rózsá vagy sárgás.)

Kiváló finomság miatt legjobban ajánlható; az arczörnek kellemes színt ad és láthatatlanul tapad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 krajczár.

Joliesante-Fogpor

legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzös megóvására kitűnő, a foghútra legjótékonyabb hatásu. Egy doboz ára 50 krajczár.

Joliesante-Créme

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitűnő hatásu a bőr finomítása s szépsége előmozdítására, pattanások, kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt. Kapható Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán.

DEBRECZENBEN Dr. ROTHSCHEK V. EMIL gyógytárában.

Építési árlejtési hirdetmény.

Az Iparegyesületi takarékos és hitelintézet tulajdonait tevő N. Csapó utcai 335. és 336. sorszámú házak felépítésére ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az építkezésre előirányozva van és pedig:

1. Kőmíves munkára	26,176	frt.	27	kr.
2. Szobrász munkára	587	"	—	"
3. Kőfaragó munkára	2,705	"	10	"
4. Beton, terrasz selszigetelő lemez	2,341	"	47	"
5. Acs munkára	346	"	89	"
6. Bádogos munkára	948	"	26	"
7. Asztalos munkára	2,774	"	70	"
8. Lakatos munkára	2,328	"	—	"
9. Mázoló munkára	491	"	20	"
10. Üveges munkára	824	"	61	"
11. Vasneműek	4,481	"	78	"
12. Vegyesek	1,057	"	18	"
13. Vízvezeték és closet	2,200	"	—	"

Összesen: 47,262 frt 46 kr.

Ezen munkálatokra akár egészben, akár külön-külön zárt s 50 kros bélyeggel ellátott f. 1892. évi április hó 30. napja déli 12 órájáig az intézet hivatalos helyiségében fogadtatik el, amikor nyilvánosan fel is bontatik. A határidő után érkezett vagy hibásan kiállított, ugyisinté távirati ajánlat figyelembe nem vétetik. Minden ajánlattevő az ajánlata szerint felvállalandó munka iránti kötelessége fejében köteles az ajánlási összeg 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban ajánlásához mellékelni és az ajánlában határozottan kinyilatkoztatni, hogy a vállalási tervet, felszereléseket, a vállalásra vonatkozó költségvetést, szerződési tervezetet megtekintette, megértette és azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja. Az ajánlati összeg számmal és betűvel olvashatólag tisztán kiirandó.

Ajánlattevő ajánlásában hangulyozni tartozik, hogy mennyit enged az összes és mennyit az egységi árakból.

A terv, költségvetés, vállalási feltételek a szerződési tervezet az intézet helyiségében 1892. évi április hó 19-ik napjától kezdve d. e. 9—12-ig d. u. 3—5 óráig megtekinthetők.

Az ajánlat az ajánlat tevőre kötelező az intézet igazgatósága azonban fenntartja a jogot magának, hogy az ajánlati összeg figyelembe vétele nélkül a munkálatot azon ajánlkozónak, vagy ajánlkozónak adja, kik vagy kik a munkák teljesítésére nagyobb biztosítékot nyújtanak.

Debreczen, 1892 április 16.
Az igazgatóság.

Üzlet átalakítás miatt**MINDEN CZIKK**

mélyen

leszállított áron

árusittatik.

Kunz József és Tsa.

Debreczenben, kistemplom-bazár.

Kardos László

CZEGLÉD-UTCZA

Ajánlja

Rumburgi Creas

és házi vásznak,

Szepességi és sziléziai

asztalneműek,

fehér, színes, belföldi és francia zsebkendők

nagyraktárát,

Egy tökéletesen jó állapotban levő **tűzhely** (Tischsparcherd) kis-váradutca 2091. sz. a kapható.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni hogy az eddig Beke László cég alatt fennállott

NŐI és FERFI DIVATÜZLETET

átvettük és azt egészen ujjonnan rendeztük be.

Ajánlunk **igen olcsó árak mellett** legújabb divatu

női tavaszi és nyári kalapokat,

nap és esőernyőket,

derékfűzőket, legyezőket, menyasszonyi koszorut és fátlyolt, keztyűket, női és gyermek harisnyákat, valódi szintartó **hőtő és himző pamutokat,** himző selymeket s minden e szakmába vágó **rövidárut.**

BÉLLÉS NEMŰEKET, továbbá férfi ing, gallér és kézelőket, kalapokat, **nyakkendőket,** keztyűket, harisnyákat, zsebkendőket.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtunk tisztelettel

Erdélyi és Buzágh

Bazár és piac-utca szerzetén.

A Beke urtól átvett **napernyőket** és egyéb árukat **50%-kal gyári áron alól** árusítjuk el.

Női ruhaszövetek, Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir. Atlas-Satin.

Vásznak. Kész fehérneműek.

Szőnyegek, függönyök,

Ágy és asztalterítők,

Szabó Lajos fia cégénél.

Leszállított áruk az egész idény alatt.